

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

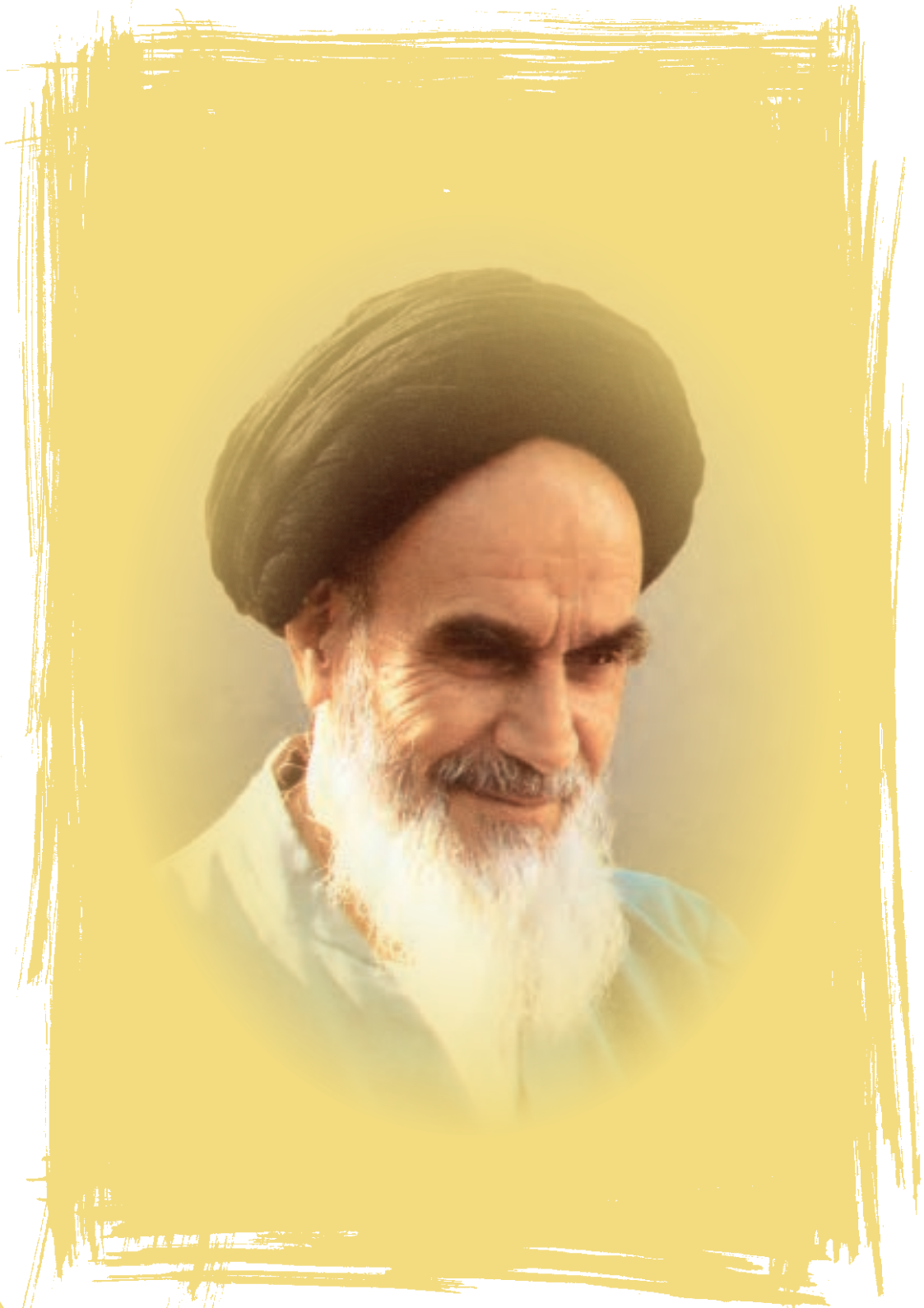

ادبیات فارسی

(بنویسیم)

پایه هشتم

دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فرایند تولید برنامه درسی مجموعه فعالیت‌های نظام‌مند و طرح‌ریزی شده‌ای است، که تلاش دارد ابعاد چهارگانه زیر نظام برنامه درسی (طراحی، تدوین، اجرا و ارزشیابی) را در یک فعالیت منسجم، هماهنگ با غایت و اهداف نظام تعلیم و تربیت رسمی سازماندهی نماید.

در تدوین محتوای کتب دانش‌آموزان با نیازهای ویژه که بخشی از فرایند برنامه‌ریزی درسی است، سعی شده تا ملاحظات ساحت‌های تربیتی حاکم بر فلسفه تعلیم و تربیت که ناظر بر رشد و توانمندی دانش‌آموزان برای درک و فهم دانش پایه و عمومی، کسب مهارت‌های دانش‌افزایی، به‌کارگیری شیوه تفکر علمی و منطقی، توان تفکر انتقادی، آمادگی جهت بروز خلاقیت و نوآوری و نیز کسب دانش، بینش و تفکر فناورانه برای بهبود کیفیت زندگی است، مورد توجه قرار گیرد. این محتوا با فراهم نمودن فرصت‌های مناسب برنامه درسی ضمن تأکید بر انعطاف در عین ثبات و همه‌جانبه‌نگری و توجه به هویت ویژه متریبان با نیازهای خاص، زمینه‌ساز دستیابی دانش‌آموزان به کسب شایستگی‌های لازم (توانمندی‌ها، مهارت‌ها) می‌باشد.

امید است این محتوا در تحقق اهداف مؤثر باشد و معلمان عزیز و گرامی با بهره‌گیری از این کتاب بتوانند فراگیران را در دستیابی به صلاحیت‌های فردی و اجتماعی یاری نمایند.

این کار بزرگ حاصل همکاری صمیمانه کارشناسان سازمان آموزش و پرورش کودکان استثنایی و گروه‌های تألیف کتاب‌های درسی می‌باشد، شایسته است از تلاش و مساعی این عزیزان و همکاران سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت متبوع که در مراحل چاپ و آماده‌سازی ما را یاری داده‌اند، تقدیر و تشکر نماییم.

در اینجا از همه همکاران و صاحب‌نظران درخواست می‌نمایم، تا نظرات و پیشنهادهای خود را در خصوص این محتوا به این سازمان منعکس نماید.

معاون وزیر و رئیس سازمان
آموزش و پرورش استثنایی کشور

همکار گرامی

خدا را سپاس می‌گوییم که توانستیم کارتهایه و تولید کتاب فارسی را براساس آخرین دستاوردهای آموزشی به انجام برسانیم، امیدواریم که ره آورد آموزش این کتاب‌ها بهبود رشد و اعتلای آموزش این گروه از دانش‌آموزان باشد و همت بلند شما افقهای تازه و روشنی را فرا روی ما بگشاید.

در استفاده از این کتاب که با ساخت، رویکردی نو تألیف شده است به نکات زیر توجه کنید:

۱- در کتاب به هر چهار مهارت زبانی (گوش دادن، سخن گفتن، خواندن و نوشتن) به یک میزان توجه شده است و به همین دلیل کتاب فارسی شامل دو کتاب بخوانیم و بنویسیم است و اهمیت هیچ یک کمتر از دیگری نیست بنابراین در تدریس هر دو کتاب توجه و دقت یکسان لازم است.

۲- در هر فصل دو درس گنجانده شده است. که ساختار حول موضوعات (تحمیدیه، نهادها، اخلاق فردی و اجتماعی، نام‌ها و یادها، سرزمین من، اطلاعات و ارتباطات و نیایش) شکل گرفته است.

۳- در هر درس فعالیت‌های مختلفی پیش‌بینی شده که عبارتند از: درک و دریافت، بین و بگو، بگرد و پیدا کن، واژه آموزشی، نکته، جمله‌سازی، فعالیت ویژه شامل: (لطیفه، جدول، چیستان و...)

۴- به منظور کمک به تقویت خط دانش‌آموزان و توانایی خوانانویسی توسط آنان در این کتاب از دو نوع خط استفاده شده است یکی خط خواندن و دیگری خط نوشتن. خط خواندن همان خطی است که بسیاری از کتاب‌های درسی با آن نوشته می‌شود و خط نوشتن خطی است که نوشتن تحریری را به دانش‌آموزان آموزش می‌دهد. برای نوشتن خط تحریری نیاز به آموزش جداگانه نیست. بلکه مبنای تمرین عملی دانش‌آموز و نمونه برداری از روی کتاب است. بنابراین ضرورتی برای برگزاری کلاس آموزش خط نیست.

۵- متن‌های روان خوانی که در بخش آخر هر فصل منظور شده است صرفاً برای تقویت مهارت خواندن دانش‌آموزان و به منظور تشویق ایجاد انگیزه برای مطالعه است بنابراین املاء و رونویسی، تمرین، پرسش امتحانی از این متن‌ها به عمل نمی‌آید.

۶- فعالیت کتاب بخوانیم فقط به منظور بحث و تبادل نظر گروهی و تقویت مهارت‌های شفاهی دانش‌آموزان است و نیاز به نوشتن پاسخ آنها در کتاب نیست.

۷- از همکاران محترم درخواست می‌شود قبل از تدریس کتاب، کتاب راهنمای معلم را به دقت مطالعه نمایند.

۸- لازم است دبیران گرامی، خانواده‌ها را با کتاب و روش‌های آموزش آن آشنا کنند تا هماهنگی آموزشی بین خانه و مدرسه ایجاد شود.

که دراز است ره مقصد و من نوسفرم

همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس

فهرست

درس اول :

۸ خدای بی همتا

درس دوم :

۱۰ بانک

درس سوم :

۱۴ زنگ ورزش

درس چهارم :

۲۰ امانت‌داری

درس پنجم :

۲۴ درخت صبور

درس ششم:

۲۸..... محمد بن زکریای رازی

درس هفتم:

۳۲..... پروین اعتصامی

درس هشتم:

۳۶..... میهمانی بزرگ

درس نهم:

۴۰..... کرمان

درس دهم:

۴۳..... عضویت در کتابخانه

درس یازدهم:

۴۶..... کانون

سلام ، دوست خوبم

خدای بی همتا

۱- از روی هر کلمه دو بار بنویسید.

مطیع	لطف	قادر	بی همتا
.....
.....

۲- با کلمه‌های زیر جمله بسازید.

خدا :

آسمان :

مهربانی :

۳- کلمه‌های زیر را مرتب کنید و با آن‌ها یک جمله بسازید.

توأم - فقط - بنده - مطیع - و - من

.....

راه راستی - به - نشان بده - تو - را - من

.....

۴- مانند نمونه کلمه را در جمله قرار بدهید.

من فقط بنده تو هستم . (مطیع)

من فقط مطیع تو هستم .

خداوند بی همتا است . (بی مانند)

.....

خداوند قادر است . (توانا)

.....

۵- با شنیدن کلمه‌ی «تابستان» به یاد چه کلمه‌هایی می‌افتید؟ آن‌ها را بنویسید.

.....

.....

.....

حالا با کلمه‌هایی که نوشته‌اید ، چند جمله در مورد تابستان بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

سلام ، دوست عزیزم

بانک

۱- جمله‌های زیر را با توجه به متن درس ادامه دهید.

مادر برای باز کردن حساب به کنار باجه
.....
.....
.....

۲- با کلمه های زیر جمله بسازید.

حقوق :
باجه :
قبض :

۳- کلمه‌های زیر را مرتب کنید و با آن‌ها جمله بسازید.

برعهده دارند - بانک‌ها - زیادی - وظایف

.....
شد - حساب پس انداز - صاحب - حسین
.....

۴- کلمه‌های زیر را در جدول پیدا کنید و رنگ بزنید.

ه	ج	ا	ب
ض	ب	ق	*
ق	و	ق	ح
ک	ن	ا	ب

بانک (رنگ قرمز)

باجه (رنگ زرد)

قبض (رنگ سبز)

حقوق (رنگ آبی)

۵- برای هر تصویر یک جمله بنویسید.

.....

.....

.....

۶- نقطه چین‌ها را کامل کن.

آب آب
آداب آداب

پُررنگ کن :

آب آداب آداب

مانند سرمشق ، روی خط زمینه ، بنویس :

آب آداب آداب

۷- با شنیدن کلمه‌ی بانک به یاد چه چیزهایی می‌افتید؟

.....

.....

۸- ضرب المثل مربوط به تصویر زیر را بنویسید.

.....

سلام ، دوست شادم

زنگ ورزش

۱- از متن درس سه کلمه پیدا کنید که یکی از حروف (ض) (ز) (ط) (ق) در آن‌ها به کار رفته و با هر کدام یک جمله بنویسید.

من به عضویت تیم ورزشی مدرسه در آمدم .	عضویت	ض
		ز
		ط
		ق

۲- با توجه به کلمات داده شده، جمله‌های زیر را کامل کنید.

(ورزش کردن - پارک‌های - تماشای)

- معلّم دید که مینا در گوشه ی حیاط به بچه‌ها نشسته است.
- تو می توانی با چاقی و کم تحرکی خودت را از بین ببری .
- در گوشه و کنار شهرهای ما زیبایی ساخته شده است.

۳- جمله‌های زیر را کامل کنید.

- من ورزش را برای آن دوست دارم که
- هدف از انجام دادن تمرین‌های ورزشی
- ورزش مورد علاقه‌ی من است؛ زیرا
- خواب دیدم در مسابقه‌ی ورزشی مدرسه

۴- دسته بندی کنید.

کشتی - فوتبال - بسکتبال - والیبال - شنا - دو - کاراته - پینگ پنگ

ورزش بی توپ	ورزش با توپ

۵- نقطه چین ها را کامل کن.

سبز	ابر
یزد	بد
پدر	آبدار

سبز	ابر
یزد	بد
پدر	آبدار

پُررنگ کن :

برابر یزد بد پدر آبدار برابر یزد ابرو آبدار دیدار

مانند سر مشق ، بنویس :

برابر یزد بد پدر آبدار برابر ابرو دیدار یزد تُرد

۶- با توجه به تصاویر زیر نام ورزش‌ها را بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

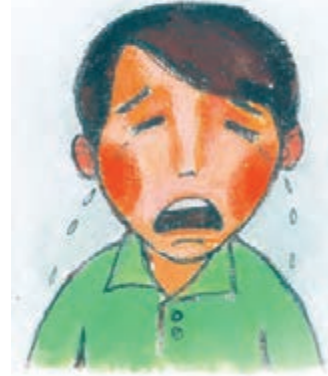
.....

.....

۷- با شنیدن نام ورزش، توپ، استخر به یاد چه چیزهایی می افتید؟ آن‌ها را بنویسید.

ورزش	توپ	استخر

۲- به تصاویر زیر با دقت نگاه کنید و تصاویر مخالف را به هم وصل کنید.

۳- مانند نمونه کلمه ها را کامل کنید.

خسیب..... < خسیس

خورا.....

مواظ.....

اما.....ت

زنگ تفریب.....

۴- با کلمه های داده شده، جمله ی مناسب بنویسید.

بلند بلند :

نم نم :

آرام آرام :

۵- با شنیدن عبارت «زنگ تفریح» به یاد چه چیزهایی می افتید؟

.....

.....

.....

.....

.....

۶- نقطه چین‌ها را کامل کن.

به نام ایزد

دانا و توانا

به نام ایزد
دانا و توانا

بزرگ کن :

سلام بر دانا و توانا

مانند مشق ، روی خط زمینه ، بنویس :

به نام ایزد دانا و توانا

سلام ، دوست صبورم

درخت صبور

۱- از درس ، ده کلمه را انتخاب کنید و بنویسید.

.....

.....

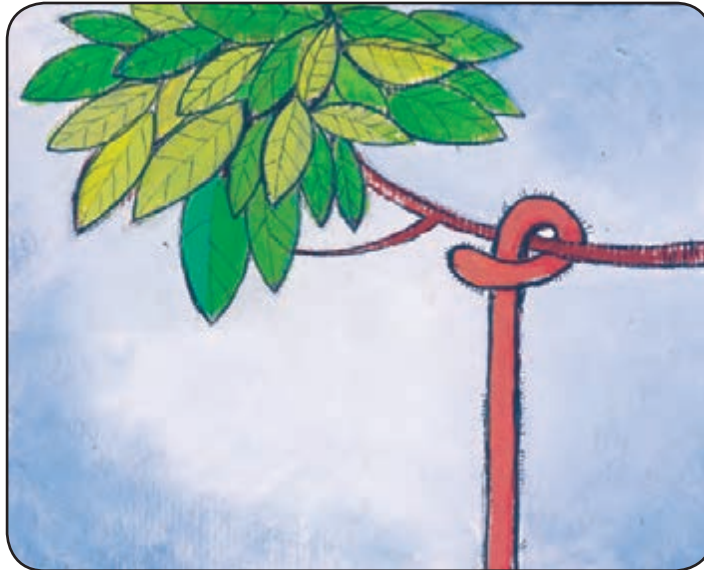
.....

.....

.....

۲- به تصویر نگاه کنید و حدس بزنید چه حیوانی از درخت آویزان است. درباره‌ی آن حیوان

دو سطر بنویسید.

.....

.....

۳- جاهای خالی را با کلمه‌های داده شده کامل کنید. (دوست - مهربانی - مواظبت)

- پدر بزرگ مرد بسیار است .

- خدا کسانی را که از درختان نگهداری می‌کنند دارد.

- من از بچه‌های کوچک‌تر از خودم می‌کنم.

۴- به هر کلمه « بان » اضافه کنید و معنی آن را بنویسید.

..... = + دروازه

..... = + نگه

۵- جمله‌های زیر را مانند نمونه کامل کنید.

من	کتاب	می خوانم
تو	کتاب
او	کتاب
ما	کتاب
شما	کتاب
آنها	کتاب

۷- «گر صبر کنی ز غوره حلوا سازی» یعنی چه؟ درباره‌ی آن چند خط بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

سلام ، دوست پر تلاشم

محمد بن زکریای رازی

۱- از روی هر یک از کلمه‌های تازه‌ی درس دو بار بنویسید.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

۲- کلمه‌های زیر را معنی کنید و مانند نمونه برای هر کدام یک جمله بنویسید.

مداوا = درمان ◁ محمد بن زکریای رازی بیماران را مداوا می‌کرد.

..... منع کرد = ◁

..... اصرار = ◁

..... ماهر = ◁

۳- کلمه‌های زیر را مرتب کنید و با آن جمله بسازید.

ماده‌ای - است - الکل - ضدعفونی کننده .

.....

ماهری - پزشک - رازی - بود.

.....

۴- مانند نمونه بنویسید.

کتابم پیدا شد .

کتاب من پیدا شد.

کتابت پیدا شد .

کتاب پیدا شد.

کتابش پیدا شد .

کتاب پیدا شد.

۵- نقطه چین ها را ، کامل کن :

رتاب
ورر دانا

پررنگ کن :

داراب تاب رباب رابا باد

ماند سرشق ، بنویس :

داراب تاب رباب دانا باد آذر باز آزاد

۶- پاسخ درست را در جدول بنویسید.

۱- رازی چه چیزی را کشف کرد؟

ا	ل	ک	ل
---	---	---	---

۲- رازی در چه رشته‌ای تحصیل کرد؟

--	--	--	--	--

۳- رازی برای آموختن علم پزشکی به کدام شهر رفت؟

--	--	--	--	--

۷- با شنیدن کلمه‌ی « پزشک » به یاد چه چیزهایی می‌افتید؟

.....

.....

.....

.....

پروین اعتصامی

۱- از شعر زیر یک بار بنویسید.

ای مُرغک خُرد ز آشیانه
تا کی حرکات کودکانه
پرواز کُن و پریدن آموز
در باغ و چمن چمیدن آموز

۲- جمله‌های زیر را با توجه به متن درس کامل کنید.

- پروین از سن هشت سالگی شروع به گفتن کرد.

- پروین اعتصامی یک زن مسلمان ایرانی بود.

۳- جمله‌های زیر را مرتب کنید و با آن جمله بسازید.

آمد - به - دنیا - شهر تبریز - در - پروین

پدر - نویسنده - بود - پروین

پروین - آرامگاه - در - شهر قم - است

۴- جدول زیر را مانند نمونه کامل کنید.

جمله			
هر ایرانی وطن خود را دوست دارد.	ایرانی	ی	ایران
		ی	پاکدامن
		ی	تبریز
		ی	صبور
		ی	دوست

۵- نقطه چین‌ها را کامل کن.

رتب تربیت
لرتربیت ترتیب
ادیب اذیت

تب تربیت
تربیت ترتیب
ادیب اذیت
پُررنگ کن :

رتب تربیت ترتیب اذیت

کلمه مارا، مانند سرمشق بنویس :

تب تربیت ترتیب اذیت

۶- هم معنی کلمه‌های زیر را بنویسید.

هم معنی	کلمه
	آسان
	غمگین
	آغاز
	عفت

۷- با توجه به متن درس در مورد پروین اعتصامی چند جمله بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

سلام، دوست مهربانم

میهمانی بزرگ

۱- از روی چهار خط آخر درس یک بار بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

۲- با کلمه‌های زیر جمله‌ی مناسب بنویسید.

..... : افطار

..... : ماه رمضان

..... : روزه

..... : نیکوکار

۳- به سؤال‌های زیر جواب بدهید و هر حرف را در خانه‌ی مورد نظر بنویسید.

(۵)

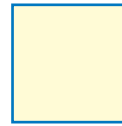
(۴)

(۳)

(۲)

(۱)

الف) اولین حرف کلمه‌ی « مسجد » را در مربع دوم بگذارید.

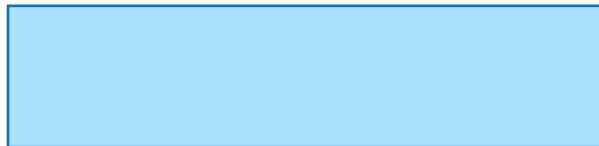
ب) دومین حرف کلمه‌ی « ورزش » را در مربع اول بگذارید.

پ) آخرین حرف کلمه‌ی « مهربان » را در مربع پنجم بگذارید.

ت) دومین حرف کلمه‌ی « وضو » را در مربع سوم بگذارید.

ث) دومین حرف کلمه‌ی « مادر » را در مربع چهارم بگذارید.

با کنار هم گذاشتن حروف خانه‌ها، کلمه‌ی بدست آمده را بنویسید.

۴- با کلمه‌های « چگونه و چه طور » جمله‌های زیر را تغییر دهید.

- از خدا تشکر می‌کنیم.

چگونه ؟

ما به دیگران احترام می‌گذاریم .

چه طور ؟

۵- نقطه چین ها را کامل کن.

رنگ رنگ کتاب کتاب گرگ گرگ پاکت ک

کلمه را ، مانند مرشد ، بنویس :

رنگ رنگ کتاب کتاب گرگ گرگ پاکت ک

۶- با شنیدن کلمه‌ی « روزه » به یاد چه چیزهایی می‌افتید ؟

.....

.....

.....

.....

.....

.....

سلام، هم وطن

کرمان

۱- ده کلمه‌ی بی‌نقطه از متن درس پیدا کنید و بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

۲- با توجه به کلمه‌های داده شده ، جمله‌های زیر را کامل کنید.

بادگیر - انبار یخ - کلمپه

- از ما با چای و که یک نوع شیرینی کرمانی است پذیرایی کردند.
- در گذشته از برای خنک کردن هوای داخل ساختمان استفاده می‌کردند.
- اسم این بنای خشتی یخدان است . در قدیم این جا بوده است .

۳- کلمه‌های زیر را مرتب کنید و با آن جمله بسازید.

ارگ بم - است - همان - شهر قدیم بم

.....

انبار یخ - بوده است - این جا - در قدیم

.....

میدان گنجعلی خان - صُبح روز بعد - به - رفتیم .

.....

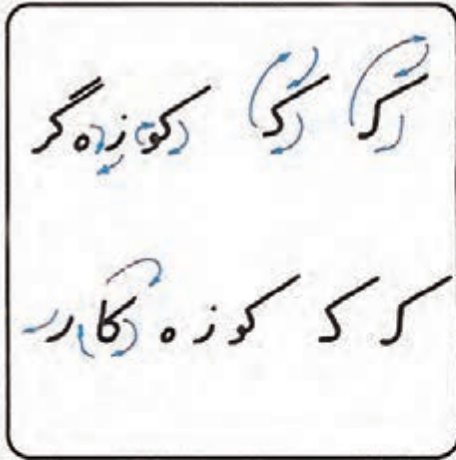
۴- با کلمه‌های زیر جمله بسازید.

..... بازار :

..... سفر :

..... غروب :

۵- نقطه چین‌ها را کامل کن.

سرکه کوزه‌گر
سرکه کوزه‌کار

پُرنگ‌کن :

کدکد کارگاه کدکد کارگاه

ماندسروش، نویس :

کدکد کوزه کارگاه کوزه‌گر کدکد رنگارنگ کارگاه

۶- هم‌معنی کلمه‌های زیر را بنویسید.

مژده :

استقبال :

بنای خشتی :

۷- به نظر شما معنی «زیره به کرمان بردن» چیست؟

عضویت در کتابخانه

۱- پنج سطر آخر درس را بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

۲- جمله‌های زیر را به دلخواه کامل کنید.

- کتاب‌ها می‌توانند سالم و تمیز باشند ، اگر
- کتاب بهترین دوست انسان است ؛ زیرا

۳- به آخر کلمات زیر « ات » اضافه کنید.

موجودات	ات	+	موجود
	ات	+	مطالعه
	ات	+	اطّلاع
	ات	+	تعطیل

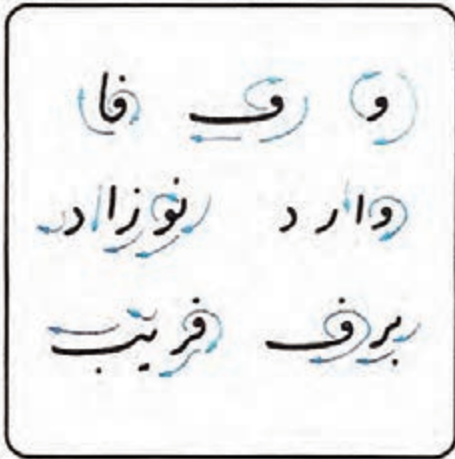
۴- با کلمه‌های زیر جمله بسازید.

کتابخانه :

عضویت :

امانت :

۵- نقطه چین‌ها را کامل کن.

و () ف () ا
و () ا () ر () د () ن () و () ز () ا () د () ر () ب ()
ر () ف () ف () ر () ی () ب () ب ()
پ () ر () د () ن () گ () ک () ن () :

ف () ا () ر () د () ن () و () ز () ا () د () ر () ب () ر () ف () ف () ر () ی () ب () ب ()

مانند سر مشق ، بنویس :

و () ف () ا () ر () د () ن () و () ز () ا () د () ر () ب () ر () ف () ف () ر () ی () ب () ب ()

۶- این دو تصویر در سه چیز باهم فرق دارند. آن‌ها را پیدا کنید و بنویسید.

..... ۱-

..... ۲-

..... ۳-

۷- با شنیدن کلمه‌ی «کتابخانه» به یاد چه چیزهایی می‌افتید؟

کانون

۱- از روی چهار خط اول درس یک بار بنویسید.

.....

.....

.....

.....

۲- جمله‌های زیر را با توجه به متن درس کامل کنید.

- ۱- من همیشه دوست داشتم
- ۲- مسئول کانون در مورد کلاس‌های
- ۳- من پس از مشورت با مادرم در کلاس‌های

۳- حروف زیر را در جای مناسب بنویسید.

و - به - از - در - با

۱- روز بعد من مادرم کانون رفتیم و مسئول کانون مورد

فعالیت‌های آموزشی و هنری کانون سؤالاتی پرسیدیم.

۲- من پس مشورت مادرم کلاس‌های سفالگری و نقاشی

ثبت نام کردم.

۴- نقطه چین‌ها را کامل کن.

رنم زبانم
باران آبادان
سکارردان

ن ن
باران آبادان
سکارردان
پژنگکن :

ن ن ن باران آبادان آزادگان روان ایران
ماتدرمشق، بنویس :

ن ن ن باران آبادان آزادگان روان ایران

۵- مانند نمونه، جدول را کامل کنید .

خوش حال - بدی - ناراحت - دوست - خوبی - زیبا - دشمن - زشت

ناراحت	خوش حال

با شنیدن کلمه‌ی « کانون » به یاد چه چیزهایی می‌افتید ؟

.....

.....

.....

.....

.....

.....